

1866. Vi havde begge Ret eller, om man vil, begge Uret, thi der taltes, som jeg senere har indseet, fra de to Sider om to forffjellige Forhold. I 1865 er der vel givet en Bestemmelse, som gik ud paa, at Underdirecteur Wain ikke længer skulde have nogen Rod eller Deel i Bedømmelsen af de enkelte Stykker Maskindele eller hele Maskiner, som maatte blive modtagne paa Værftet, og den ærede Ordfører har altsaa havt Ret, dersom han har sigtet til den i det Enkelte gaaende Modtagelse og Prøvelse af de bestilte Sager. Men paa den anden Side har Hr. Wain indtil heelt ind i 1866 siddet i Constructions- og Regleringscommissionen som fuldberegtiget Deeltager i Voteringen ogsaa over saadanne Forslag, der kom fra ham selv. Dette benægtede den ærede Ordfører, og deri havde han Uret. Constructions- og Regleringscommissionens Skrivelse af 22de Juni 1866 er, som jeg oplyste forrige Gang, medundertegnet af Hr. Wain, og jeg har nyligt oplæst et Sted af dens Betænkning, hvori det hedder, at Hr. Wain „ikke deeltager“ i det og det Forslag. Deri ligger da tydeligt nok, at han virkelig har havt Sæde og Stemme i denne Commission i 1866, da der blev affordret Commissionen Erklæring om Tilbud paa Maskiner, blandt hvilke et kom fra ham selv. Nu er det imidlertid ganske vist, at der paa samme Tidspunkt — endog samme Dag, da Betænkningen er afgiven — er indsendt til Ministeriet et Forslag, som gik ud paa at raade noget Bød paa denne Absurditet, og Ministeriet har derefter under 29de Juni 1866 resolveret, at det for Fremtiden under Constructionscommissionens Forhandlinger bliver at iagttage, at intet Medlem afgiver Stemme, men vel kan deeltage i Discussionen angaaende et Anliggende, som berører hans pecuniære Interesser. Dette er unægtelig et Fremskridt; kun kunde jeg ønske, at Fremskridtet var lidt mere garanteret, og at denne Resolution havde en noget mere fast Charakter, end den har faaet ved blot at være udgaaet fra Ministeren, idet en senere Minister jo med største Lethed vil kunne gjøre den om igjen. Men de ærede Herrer ville ogsaa let see, at det Tvethvide og Dobbelte i Stillingen afhænger ikke alene af, med hvilken Tøle og Bemyndigelse Hr. Wain

siddet i Constructions- og Regleringscommissionen; det staaer i en uopløselig Forbindelse med den Stilling, han indtager som en „uundværlig“ Mand for vort Værft. Man kan træffe saa mange Foranstaltninger, man vil, og lægge saa mange moralske Panikre, man vil, om en saadan Mand, han skal vel vide at bryde igjennem dem alle; thi hans Uundværlighed — og denne er jo bleven betonet den ene Gang efter den anden — vil altid sætte ham istand til at udrette ved Hjælp af en Andens Haand, hvad han ikke kan gjøre med sin egen, og dette, troer jeg, er det Forhold, som maa vedblive at bestaae, saalænge man har en betroet Embedsmand i Statens Tjeneste, der tillige er Deeltager i et Firma, som er stor Leverandør til Staten. — Endelig er der, mine Herrer, det sidste og maastee væsentligste Ankepunkt, vi have at fremsætte mod Marinebestyrelsen, og det gjælder den store Mangel paa Forsynlighed og Forudsæenighed, hvormed man nu gjennem en Række af snart 25 Aar har ladet Hr. Wain blive „uundværlig“. Det er nu, hvis jeg ikke tager feil, snart 24 Aar siden, at denne Mand kom herind i Landet som en simpel og jævnt Arbejder, for derpaa gradvis at arbejde sig op til den store og indflydelsesrige Stilling, han senere har beklædt, alene ved Hjælp af sin Dydighed og vistnok ofte mod en Modstand, der altid i en saa lille Sæetat som vor vil være stærk mod ethvert fremmed, og da navnlig et civilt Element. Han er som sagt bleven erklæret for at være „uundværlig“, og det er et Ord, som maa sturre i Manges Øren, thi Staten burde ikke let stille Nogen saaledes, at han bliver uundværlig, og allermindst burde den lade Aar for Aar hengaae uden at gjøre alvorlige Forsøg paa at finde nogen Erstatning for en Mand, der dog den Dag imorgen kan blive kaldt bort fra den Stilling, han beklæder, og saaledes efterlade et uerstatteligt Savn. Hvad er der da gjort fra Marinebestyrelsens Side, for i Løbet af disse 24 Aar at slaffe sig fra andre Sider den Vistand, som den dog ikke til evig Tid kan faae af Hr. Wain? Der er intet skeet. Nu veed jeg meget vel, at Genier kan man ikke gaee og finde paa Gaden, og den eiendommelige Begavelse og Dydighed, som